Dosarul nr. 2-13986/2023
2-23098096-12-2-07072023

H O T Ă R Î R E
În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 19 decembrie 2023
Hotărîrea integrală întocmită la 11 martie 2024

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Roman Pascari
Grefier Ionela Enache

a examinat în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către ***** privind încasarea restanței la salariu și despăgubiri pentru neachitarea la timp a salariului, -

A C O N S T A T A T :

ARGUMENTELE PARTICIPANȚILOR LA PROCES :

1. La data de 06.07.2023 ***** a depus o cerere de chemare în judecată către ***** privind încasarea restanței la salariu și despăgubiri pentru neachitarea la timp a salariului.
2. *În şedinţa de judecată, avocatul Furtuna Vitalii, reprezentant al reclamantei ****,* a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, potrivit motivelor de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.
3. În motivarea acesteia a indicat că prin Ordinul nr.73 din 21.08.2002 şi în temeiului contractului individual de muncă, a fost angajată la compania *****, în calitate de secretară în secția cancelarie şi protocol.
4. A relevat că prin Ordinul din 02.01.2007 nr.1/tr. a fost transferată în secția contabilitate, în funcția de contabil. Iar prin Ordinul nr. 48 din 29.04.2008 a fost angajată în calitate de contabil pentru o perioadă nedeterminată.
5. A remarcat că la data de 06.08.2020 a demisionat din proprie inițiativă din compania pîrîtă, fiind acceptată demisia sa, conform Ordinului nr. 26 din 06.08.2020.

6. A menționat: contrar prevederilor legislației în vigoare, la demisia sa din 06.08.2020, nu i s-a achitat integral salariul. Iar despre cuantumul exact al salariului restant a aflat la 26.04.2021, cînd la insistența sa, compania pîrîtă a emis Certificatul nr. 73.

7. Iar cu trimitere la acest certificat cu nr.73 din 26.04.2021, a precizat că pentru perioada 01.01.2020-31.08.2020 ***** îi datorează plăți salariale în mărime de 41 439,80 lei.

8. A afirmat că în legătură cu acest fapt, a fost nevoită să recurgă la forma scrisă de somare în speranța soluționării problemei apărute de comun acord. Astfel, a expediat mai multe somații în adresa companiei pîrîte, de fiecare dată i s-a promis achitarea sumelor, ceea ce însă nu s-a întîmplat.

9. A notat că prin neachitarea plăților salariale ce i se cuvin, compania pîrîtă a încălcat art.85 alin.(3) Codul Muncii, art.143 alin.(1) lit.a) Codul Muncii, motiv pentru care solicită intervenția instanței și încasarea sumei de 41439,80 lei cu titlu de salariul restant.

10. În altă ordine de idei, cu trimite la art.330 alin.(1) lit.f); art.330 alin. (2) Codul Muncii a solicitat încasarea sumei de 132 275,84 lei, pentru perioada 07.08.2020 - 06.07.2023, potrivit calculului anexat, pentru reținerea plăților în caz de eliberare din serviciu.

11. Astfel, a solicitat reclamanta: încasarea de la ***** a sumei de 41439,80 lei cu titlu de restanță la salariu și 132 275,84 lei pentru reținerea plăților salariale la eliberarea din serviciu, precum și cheltuieli de judecată de 3000 lei.

12. *În şedinţa de judecată, avocatul Cotună Andrian, reprezentant al pîrîtului* *****, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, potrivit explicațiilor scrise depuse (f.d. 84-86).

13. Iar în acest context a menţionat că potrivit certificatului cu privire la salariu nr.73 din 26.04.2021, rezultă că datoriile Î.M. ”Farmaco” S.A față de ***** constituie suma de 41439,80 lei brut.

14. Iar cu trimitere la extrasul din contul curent al persoanei asigurate pentru perioada 01.01.2002 - 30.08.2020, a accentuat că pentru perioada de până la 30.08.2020, toate contribuțiile individuale de asigurări sociale calculate în favoarea doamnei ***** figurează ca fiind achitate.

15. A comunicat că partea reclamantă pretinde la achitarea salariului restant în mărime de 41439,80 lei care este salariu brut, care implică că din acesta urmează a fi reținută prima de asigurare obligatorie de asistență medicală (4,5%), contribuțiile de asigurări sociale, care la caz au fost de acum reținute şi impozit pe venit.

16. A notat că prin includerea sumei invocate de restanță salarială de 41439,80 lei în cadrul calculatorului de pe portalul informațional salarii.md rezultă suma

de 32907,99 lei cu titlu de salariu net, respectiv drept salarial la care poate pretinde nemijlocit fostul angajat.

17. A relevat că neachitarea drepturilor salariale în mărime de 38 768,50 lei, a survenit din motive independente de voința părții pârâte.

18. Iar în acest sens a declarat că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04.06.2020 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă față de *****, fiind numit în calitate de administrator provizoriu, administratorul autorizat ***** și puse sub sechestru bunurile debitorului și corespondența sa comercială; s-a dispus ca deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu; s-au suspendat urmăririle individuale ale creditorilor și executările silite asupra bunurilor debitorului, precum curgerea prescripție dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului.

APRECIEREA INSTANŢEI DE JUDECATĂ :

19. Studiind materialele cauzei, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră că acţiunea iniţială necesită a fi admisă, iar în sensul acestei concluzii relevă:

20. Conform art.20 al Constituţiei orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

21. În corespundere cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de Procedură Civilă orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

22. Iar art.166 alin.(1) acelaşi cod indică expres că oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

23. Norma juridică cuprinsă în art.239 Cod de Procedură Civilă prevede că hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

24. De asemenea art.241 alin.(1) Cod de Procedură Civilă statuează că instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii. Hotărîrea judecătorească trebuie să corespundă tuturor normele de drept, să fie clară, înţeleasă de

părţile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecţiile formulate de reclamant şi pîrît (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcţionării justiţiei, adoptate de Comitetul Miniştrilor al Consiliului Europei la 28.02.1984).

25. Potrivit art.348 Codul Muncii jurisdicţia muncii are drept obiect soluţionarea litigiilor individuale de muncă şi conflictelor colective de muncă privind purtarea negocierilor colective, încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractelor colective şi individuale de muncă, a convenţiilor colective prevăzute de prezentul cod, precum şi soluţionarea conflictelor colective privind interesele economice, sociale, profesionale şi culturale ale salariaţilor, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali.

26. Din copia carnetului de muncă rezultă că prin Ordinul nr.73 din 21.08.2002 ***** a fost angajată la *****, în calitate de secretară în secția cancelarie şi protocol (f.d.22-27).

27. Tot prin înscrierile efectuate în carnetul de muncă se confirmă că prin Ordinul din 02.01.2007 nr.1/tr. ***** a fost transferată în secția contabilitate, în funcția de contabil. Iar prin Ordinul nr. 48 din 29.04.2008 a fost angajată în calitate de contabil pentru o perioadă nedeterminată (f.d.22-27).

28. La data 06.08.2020 ***** a demisionat din proprie iniţiativă, fiind acceptată demisia sa, conform Ordinului nr. 26 din 06.08.2020(f.d.22-27).

29. Potrivit certificatului nr.73 din 26.04.2021 rezultă că la această dată ***** îi datorează reclamantei ***** plăți salariale în mărime de 41 439,80 lei cu titlu de salariu restant (f.d.18).

30. De asemenea, potrivit răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii din 16.06.2023 se confirmă că la unitate se admit restanțe la plata salariului, iar printre persoanele menționate figurează și reclamanta ***** cu suma de 41439,80 lei cu titlu de restanță la salariu (f.d.53-54).

31. Potrivit extrasului din contul salarial al reclamantei se atestă că nici pînă la momentul de față ***** nu a achitat această restanță la salariu (f.d. 56 - 68).

32. Iar în acest sens, în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, reclamanta a expediat în adresa ***** mai multe somații, prin care a solicitat achitarea restanței salariale (f.d.6-7; 9-17).

<u>Solicitarea privind încasarea restanței la salariu</u>

33. Pornind de la pretențiile înaintate, instanța de judecată consideră aplicabile cazului următoarele prevederi:

34. Potrivit art. 9 alin. (1) lit. d) Codul Muncii, salariatul are dreptul la achitarea la timp şi integrală a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea şi calitatea lucrului efectuat.

35. În corespundere cu art.10 alin.(2) lit.h) Codul Muncii, angajatorul este obligat să plătească integral salariul în termenele stabilite de acest cod, de contractul colectiv de muncă şi de contractele individuale de muncă.

36. Conform prevederilor art.128 Codul Muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

37. De asemenea, potrivit art.85 alin.(3) Codul Muncii în caz de demisie, angajatorul este obligat să efectueze achitarea deplină a drepturilor salariale ce i se cuvin salariatului în termenele prevăzute la art.143 şi să-i elibereze documentele legate de activitatea acestuia în unitate.

38. În conformitate cu prevederile art. 142 alin. (1) al aceluiași act normativ, salariul se plăteşte periodic, nemijlocit salariatului sau persoanei împuternicite de acesta, în baza unei procuri autentificate, la locul de muncă al salariatului, în zilele de lucru stabilite în contractul colectiv sau individual de muncă, dar: a) nu mai rar decît de două ori pe lună pentru salariaţii remuneraţi pe unitate de timp sau în acord; b) nu mai rar decît o dată pe lună pentru salariaţii remuneraţi în baza salariilor lunare ale funcţiei.

39. Potrivit art.142 alin.(2) și alin.(3) Codul Muncii angajatorul este obligat să încunoştinţeze salariatul despre mărimea salariului, forma retribuţiei, modul de calculare a salariului, periodicitatea şi locul de plată, reţinerile, alte condiţii referitor la salariu şi modificările acestora. La achitarea salariului, angajatorul este obligat să informeze în scris fiecare salariat despre părţile componente ale salariului ce i se cuvine pentru perioada respectivă, despre mărimea şi temeiurile reţinerilor efectuate, despre suma totală pe care urmează să o primească, precum şi să asigure efectuarea înscrierilor respective în registrele contabile.

40. Totodată, este de menționat că alin.(1) lit. a) al art. 143 Codul Muncii prevede expres că dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face, în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze pînă în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării.

41. Analizînd înscrisurile probatorii anexate la dosar în coraport cu normele de drept enunțate și cu argumentele participanților la proces expuse în cadrul ședinței de judecată, instanța de judecată, în lipsa unor probe contrare, instanța constată că ***** nu și-a exercitat corespunzător obligațiile prevăzute de legislația în vigoare și nu a achitat reclamantei ***** plățile salariale cuvenite.

42. Respectiv, instanța consideră întemeiată pretenția privind achitarea sumei de 41439,80 lei cu titlu de restanță la salariu, inclusiv toate taxele și contribuțiile obligatorii.

Solicitarea privind încasarea plății suplimentare de întârziere

43. Cu referire la pretenţia de încasare a sumei de 132 275,84 lei cu titlu de plată suplimentară de întârziere de 0,3% pentru reținerea plăților salariale la eliberarea din serviciu, instanța de judecată o consideră întemeiată şi pasibilă a fi admisă, din următoarele considerente:

44. Conform art. 330 alin. (1) lit. f) Codul Muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de: reţinere a tuturor plăţilor sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu.

45. Alin.(2) al aceluiași articol prevede că în caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art.117), a plăţilor în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăţi (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

46. Pornind de la aceste norme, dar și faptul că ***** nu și-a executat obligația de achitare în termen a salariului, instanța de judecată conchide a admite cerința reclamantei și a încasa din contul pîrîtului suma de 127551,70 lei cu titlu de plată suplimentară de întârziere de 0,3% pentru reținerea plăților salariale la eliberarea din serviciu, pentru perioada 06.08.2020 – 06.07.2023.

47. În acest sens nu pot fi reținute argumentele reprezentantului pârâtului că ***** s-a aflat în imposibilitate de a achita salariul reclamantei, deoarece prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04.06.2020 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă față de *****, fiind numit în calitate de administrator provizoriu, administratorul autorizat *****.

48. Aceasta deoarece în ședința de judecată s-a constatat că procedura de insolvabilitate față de ***** a fost încetată, fapt ce se atestă prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 21.03.2023 (f.d. 69-76).

Încasarea cheltuielilor de judecată

49. La deliberarea hotărîrii instanța de judecată urmează să soluționeze încasarea cheltuielilor de judecată.

50. În corespundere cu art.98 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa

de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

51. Iar în acest sens instanța reține că potrivit art.83 alin.(2) Cod de Procedură Civilă în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

52. Respectiv, potrivit art.3 al Legii taxei de stat, potrivit cărora pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, taxa de stat constituie 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 și nu mai mult de 25000 de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 de la persoanele juridice.

53. Astfel, ținînd cont de faptul că reclamanta a fost scutită de plata taxei de stat la depunerea acțiunii, instanța de judecată va dispune încasarea în beneficiul Bugetului de Stat de la ***** în Bugetul de Stat suma de 5069,75 lei cu titlu de taxă de stat.

54. În același timp, în ceea ce privește cerereaprivind compensarea cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în prezentul proces, instanța reține:

55. Potrivit art.96 alin.(1) Cod Procedură Civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

56. Iar alin.(1^1) stabileşte: cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

57. În sensul celor arătate este şi jurisprudenţa CEDO care, învestită fiind cu soluţionarea pretenţiilor la rambursarea cheltuielilor de judecată în care sunt cuprinse şi onorariile avocaţiale, a statuat că acestea urmează a fi respectate numai în măsura în care constituie cheltuieli necesare care au fost în mod real făcute în limita unui cuantum rezonabil.

58. Materialele dosarului atestă că în prezenta cauză ***** a fost reprezentată de avocatul Furtuna Vitalii, în baza mandatului din 05.07.2023 (f.d. 2).

59. La fel, potrivit bonului de plată din 07.06.2023 se atestă că reclamanta a suportat cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei (f.d.52).

60. Așadar, apreciind cuantumul cheltuielilor de judecată pe care trebuie să le suporte pîrîtul, raportat la complexitatea activității prestate de avocat, instanța consideră suma de 3 000 lei ca fiind necesară și rezonabilă, avîndu-se în vedere şi natura litigiului în care s-a prestat asistența juridică.

61. Respectiv, urmează de încasat cu titlu de cheltuieli de judecată în beneficiul reclamantei ***** de la ***** suma de *3000,00 lei (trei mii lei 00 bani)* cu titlu de cheltuieli de judecată pentru servicii juridice.

62. În conformitate cu prevederile art.art.330, 348, 354-355 din Codul muncii, art.art.94 alin.(1), 98 alin.(1), 117-118, 121-122, 130, 236, 238-241, 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite în parte acțiunea înaintată de ***** către ***** privind încasarea restanței la salariu și despăgubiri pentru neachitarea la timp a salariului.

Se încasează în beneficiul reclamantei ***** de la ***** suma de *168991,50 lei (o sută şaizeci şi opt mii nouă sute nouăzeci şi unu lei 50 bani),* inclusiv 41439,80 lei cu titlu de restanță la salariu (inclusiv toate taxele și contribuțiile obligatorii) și 127551,70 lei cu titlu de plată suplimentară de întârziere de 0,3% pentru reținerea plăților salariale la eliberarea din serviciu.

Se admite cererea înaintată de ***** către ***** privind compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în beneficiul reclamantei ***** de la ***** suma de *3000,00 lei (trei mii lei 00 bani)* cu titlu de cheltuieli de judecată pentru servicii juridice.

Se încasează de la ***** în Bugetul de Stat al Republicii Moldova suma de *5069,75 lei (cinci mii şaizeci şi nouă lei 75 bani)* cu titlu de taxă de stat.

Hotărîrea cu drept de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din ziua pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Roman PASCARI**